

ณ กาลครั้งหนึ่ง
ที่ มूलนิธิฯ ในวันวิสาขบูชา
๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔

โดย

วันชัย ภู่งาม

ณ กาลครั้งหนึ่ง ที่ มูลนิธิฯ ในวันวิสาขบูชา ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๔

ขอนอบน้อมแด่พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าพระองค์นั้น

เรื่องปฐมโพธิกาล

ข้อความเบื้องต้น

พระศาสดาประทับนั่ง ณ คุ้งไม้โพธิพฤกษ์ ทรงเปล่งอุทานด้วยสามารถเบิกบาน พระหฤทัย ในสมัยอื่น พระอานนท์เถระทูลถาม จึงตรัสพระธรรมเทศานี้ว่า "อเนกชาติสังสาร" เป็นต้น. **ทรงกำจัดมารแล้วทรงเปล่งพระอุทาน** พระสัมมาสัมพุทธเจ้า พระองค์นั้นแล ประทับนั่ง ณ คุ้งไม้โพธิพฤกษ์ เมื่อพระอาทิตย์ยังไม่อัสดงคตทรงกำจัดมารและพลแห่งมารแล้ว ในปฐมยาม ทรงทำลายความมืดที่ปกปิดปุพเพนิวาสญาณ, ในมัชฌิมยาม ทรงชำระทิพยจักขุให้หมดจดแล้ว, ในปัจฉิมยาม ทรงอาศัยความกรุณาในหมู่สัตว์ ทรงหยั่งพระญาณลงในปัจจุการแล้วทรงพิจารณาปัจจุการนั้น ด้วยสามารถแห่งอนุโลมและปฏิโลม. ในเวลาอรุณขึ้นทรงบรรลुพระสัมมา

สัมโพธิญาณ พร้อมด้วยอัศจรรย์หลายอย่าง เมื่อจะทรงเปล่งอุทานที่พระพุทธเจ้า
หลายแสนพระองค์ไม่ทรงละแล้ว จึงได้ตรัสพระคาถาเหล่านี้ว่า "เราแสวงหานายช่าง
ผู้ทำเรือน เมื่อไม่ประสบ จึงได้ท่องเที่ยวไปสู่สังสาระ มีชาติเป็นอนันต์ ความเกิดบ่อยๆ
เป็นทุกข์, แนะนายช่างผู้ทำเรือน เราพบท่านแล้ว, ท่านจะทำเรือนอีกไม่ได้, ซึ่งใคร
ทุกสิ่งของท่าน เราหักเสียแล้ว ยอดเรือนเราก็รื้อเสียแล้ว, จิตของเราถึงธรรมปราศจาก
เครื่องปรุงแต่งแล้ว, เพราะเราบรรลุธรรมที่สิ้นต้นเหตุแล้ว"

พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย คาถาธรรมบท เล่มที่ ๔๒

หน้าที่ ๑๗๘ - ๑๘๐

www.dhammadhome.com

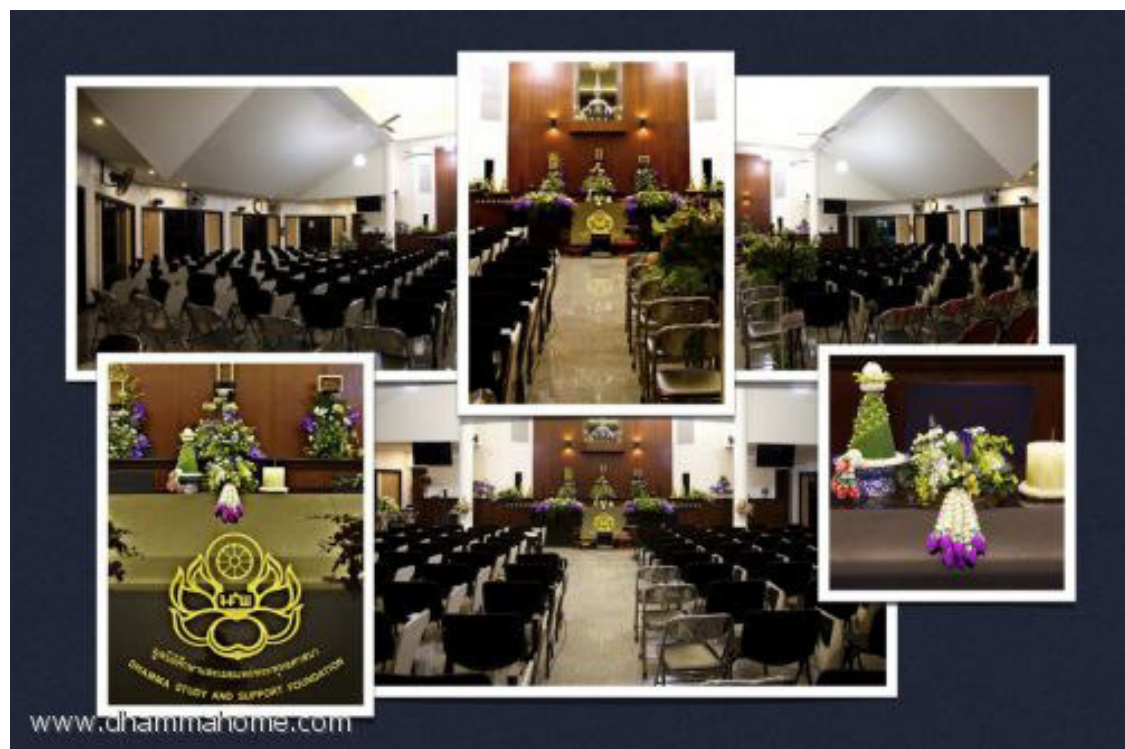
พระผู้มีพระภาคอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงประสูติ ณ ลุมพินีวัน ตรัสรู้
อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ณ ควงพระศรีมหาโพธิ์ ริมฝั่งแม่น้ำเนรัญชรา เมืองคยา รัฐ
พิหาร และ เสด็จดับขันธปรินิพพาน ระหว่างไม้สาละคู่ ณ อุทยานแห่งเจ้ามัลละ เมือง
กุสินารา ประเทศอินเดีย ในวันเดียวกันนี้คือ วันเพ็ญวิสาขะ ขึ้น ๑๕ ค่ำเดือน ๖

อนึ่ง ในวันนี้ยังเป็นวันพิเศษอื่นๆ อีก คือ

- เป็นวันที่ต้นพระศรีมหาโพธิ์เกิดขึ้นในโลก
- เป็นวันที่พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ได้ตรัสรู้
- ย้อนกลับไป เมื่อสี่สหัสวรรษกับปี ในวันวิสาขะท่านสุเมธดาบสได้

รับคำพยากรณ์จากพระพุทธเจ้า ทรงพระนามว่าที่ปึงกรว่า อนาคตจะได้เป็น
พระพุทธเจ้าทรงพระนามว่า พระสมณโคดม

เนื่องในโอกาสวันสำคัญนี้ มูลนิธิศึกษาและเผยแผ่พระพุทธศาสนาได้จัดให้มี
การสนทนาธรรมที่มูลนิธิฯ เป็นประจำทุกปี ซึ่งวันวิสาขบูชา เป็นวันพระใหญ่ ภายใน
อาคารมีการจัดดอกไม้บูชาพระบรมสารีริกธาตุอย่างสวยงามดังมยัง

ได้ทราบว่า ปีนี้ คุณหมอวิภากร (ทพ.หญิงวิภากร พงศ์วรานนท์) เป็นเจ้าภาพ โดยมีพี่แฉ้ว (คุณฟองจันทร์ นันทา) และเพื่อนๆ สหายธรรมผู้มีศรัทธาร่วมกันจัดได้อย่างงดงามจริงๆ ข้าพเจ้าขออนุโมทนาในกุศลศรัทธาของทุกๆ ท่านด้วยครับ

นอกจากนี้ ที่ขาดไม่ได้ คือ อาหารหลากหลายชนิดและเครื่องดื่ม ที่มีผู้มีจิตศรัทธาเป็นเจ้าภาพ และนำมาให้ทุกๆ ท่านที่มาฟังการ สันทนาธรรมรับประทานเช่นเคย

รวมถึงพี่น้องประชาชนที่พัก อาศัยบริเวณใกล้เคียงกับมูลนิธิฯ ก็ เข้ามารับประทานด้วย ข้าพเจ้าได้ ทราบว่าท่านอาจารย์รู้สึกยินดีอย่าง ยิ่งที่คนในชุมชนได้รับประโยชน์จาก กิจกรรมของมูลนิธิฯ ด้วย อาหาร อร่อยและหมดทุกอย่างเลยครับ

ข้าพเจ้าขออนุโมทนาในกุศล จิตของท่านเจ้าภาพทุกท่านมา ณ ที่นี้ด้วยครับ

การสนทนาธรรมในวันนี้ มีความไพเราะจับใจมากตลอดทั้งเช้า และบ่ายเลยครับ มีท่านผู้ฟังล้นออกมานอกห้องเช่นเคย บางท่านก็มีศรัทธามาก นั่งกางร่มฟังก็มี ที่ประทับใจอีกท่านหนึ่งคือ ท่านเป็นสุภาพสตรีที่นั่งฟังอยู่ใกล้ๆ กัน ที่ได้ร่วมโพธิ์ที่ใบมีเพียง ประปรายเท่านั้น ข้าพเจ้าเห็นว่าร้อนมาก จึงเข้าไปเชิญชวนท่าน ให้เข้าไปนั่งด้านหลังที่ร่มรื่นกว่า ท่านตอบว่า "ไม่เป็นไรค่ะ ฟัง ท่านสนทนาธรรมอยู่"

ข้าพเจ้ารู้สึกปิติกับคำตอบของท่านมาก ทำให้นึกถึงธรรมะเตือนใจที่ว่า ได้ยินว่า พระมหาจุนทเถระ ได้ภาษิตคาถานี้ไว้ อย่างนี้ว่า การฟังดี เป็นเหตุให้การฟังเจริญ การฟังเป็นเหตุให้เจริญ ปัญญา บุคคลจะรู้ประโยชน์ก็เพราะปัญญา ประโยชน์ที่บุคคลรู้แล้ว ย่อมนำสุขมาให้

www.dhammadhome.com

อันดับต่อไป ขอเชิญทุกท่านได้อ่านและพิจารณาข้อความบางตอนที่ท่านอาจารย์ได้สนทนาไว้ในวันนั้น เกี่ยวกับเรื่องพุทธศาสนิกชน กับ ความเป็นพุทธบริษัท ท่านอาจารย์ได้ให้ความเมตตาสาธยายไว้อย่างเข้าใจง่าย น่าฟังมากครับ ทั้งนี้ ก็เพื่อท่านผู้ฟังจะเกิดความเข้าใจ และ ศรัทธาในพระคุณของพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เห็นประโยชน์ของการศึกษาพระธรรมที่ถูกต้องต่อไปครับ

www.dhammadhome.com

นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ
นะโม ตัสสะ ภะคะวะโต อะระหะโต สัมมา สัมพุทฺธัสสะ

ท่านอาจารย์ :

...ทุกท่านที่เป็นพุทธศาสนิกชน ก็คงจะได้ยินคำว่า พระรัตนตรัยไม่ใช่มีเพียงหนึ่ง คือพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า แต่ก็มีพระธรรมที่ทรงตรัสรู้ และทรงแสดงให้ผู้ที่ได้ยินได้ฟังสามารถที่จะอบรมเจริญปัญญา รู้ตาม เป็นพระสงฆ์ผู้รู้ความจริง คือ อริยสัจจะ ตามที่พระผู้มีพระภาคได้ทรงแสดง เพราะฉะนั้น รัตนตรัยที่ประเสริฐ ๓ คือ พระพุทธรัตนะ ๑ พระธรรมรัตนะ ๑ พระสังฆรัตนะ ๑ แม้แต่เพียง ๓ คำเนี่ยค่ะ ก็ต้องเข้าใจจริงๆ นะคะ ประมาทไม่ได้ว่า ได้ยินบ่อยๆ รู้แล้ว มีใครบ้างไม่รู้ว่า พระรัตนตรัยคืออะไร?

...แต่ลืมคิดว่า มีใครบ้าง? ที่ "รู้จัก" และ "เข้าใจ" พระรัตนตรัย พระธรรมเป็นสิ่งที่ละเอียด ลึกซึ้งตั้งแต่ต้น ถ้าผู้ที่เห็นความละเอียดของพระธรรม ศึกษาด้วยความเคารพจริงๆ นะคะว่า ทรงแสดงความจริง ซึ่งมีอยู่ทุกกาลสมัย ไม่ว่าเมื่อไหร่ก็ตาม ให้ผู้ที่ได้ฟัง"เข้าใจ" สิ่งที่มีจริงในขณะนี้ ตามความเป็นจริง...

...ก็จะเห็นพระมหากรุณาคุณนะคะ ที่ทรงบำเพ็ญพระบารมี นานถึงสี่สงไชยแสนกัปป์หลังจากที่ได้ฟังพุทธพยากรณ์จากพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงพระนามว่าที่ปึงกร...

...ลองคิดดูคะว่านานแค่ไหน? สี่สงไชยแสนกัปป์ ไม่ใช่วัน เดือน ปี นะคะ เพื่อใคร? ไม่ใช่เพื่อพระองค์ พระองค์เดียวเท่านั้น แต่เพื่อสัตว์โลก ซึ่งไม่สามารถที่จะรู้ความจริงได้ ด้วยตนเอง...

...เพราะฉะนั้น ในขณะนั้นะคะ ได้ยินว่า พระพุทธเจ้าผู้ทรงแสดง
พระธรรมให้ผู้ที่เป็นสาวก รู้แจ้งตาม ก็ต้องเป็นความลึกซึ้งอย่าง
ยิ่งที่จะต้องเข้าใจให้ถูกต้องว่า รู้จักพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
จริงๆ หรือยัง? หรือเพียงได้ยินชื่อ แล้วก็มีผู้ที่บอกว่า เป็นผู้
ประเสริฐสุด ได้ยินเพียงเท่านั้นก็เลื่อมใส ศรัทธา กราบไหว้
บูชา แต่เท่านั้นไม่พอค่ะ เพราะเหตุว่า ไม่ได้ทรงบำเพ็ญพระ
บารมี เพื่อให้ผู้อื่นกราบไหว้ บูชา สรรเสริญ แต่ทรงบำเพ็ญพระ
บารมีเพื่อบุคคลอื่นให้ผู้อื่นได้สามารถที่จะ "เข้าใจธรรมะ" คือ
สิ่งที่มีจริงในขณะนี้...

...เพราะฉะนั้น ผู้ที่นับถือพระรัตนตรัยเป็นที่พึ่ง เป็นสรณะ นะคะ ต้องเป็นผู้ที่ "ละเอียด" จริงๆ แล้วก็ เป็นผู้ที่ "ตรง" จริงๆ จึงจะได้สาระ ได้ประโยชน์จากพระธรรม เพราะเหตุว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ผู้ประเสริฐสุด "ทรงตรัสรู้ธรรมะ" แสดงว่า "ธรรมะ" มีจริงๆ สิ่งใดที่ไม่มี ใครจะไปรู้ได้ แต่สิ่งที่มี ใครรู้ได้? ถ้าไม่เคยได้ยิน ได้ฟัง พระธรรมมาก่อน ใครรู้ได้คะ? ความจริงของสิ่งที่กำลังมีจริงๆ ในขณะนี้ ก็เป็นไปได้เลย...

...ด้วยเหตุนี้ ความละเอียดก็คือว่า พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ทรงตรัสรู้พระธรรม ความจริง นะคะ เพราะฉะนั้น ผู้ที่ฟังธรรมะ นับถือพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า ก็เคารพพระธรรมไม่ใช่โดยการกราบไหว้บูชาพระธรรม แต่ต้องรู้ว่า ธรรมะ คือ อะไร? พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสรู้อะไร? ถ้าไม่รู้อย่างนี้ เป็นพุทธบริษัทหรือเปล่า? เป็นผู้ที่ไม่กล่าวได้ไหมว่า นับถือพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะฉะนั้น ผู้ที่เคารพในพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างแท้จริง จึงเป็นผู้ที่ศึกษาพระธรรม เข้าใจพระธรรม ไม่ประมาทในพระธรรมที่ทรงแสดงว่าเป็นสิ่งที่ยาก ไม่ต้องทำอะไร ก็สามารถที่จะเข้าใจได้ รู้ได้ หมดกิเลสได้ นั่นคือ ประมาทในความเป็น พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า...

...แต่ถ้าเป็นผู้ที่เคารพจริงๆ เป็นพุทธบริษัทที่แท้จริง ต้องรู้จักพระ
ธรรม ถ้าไม่รู้จักพระธรรมจะรู้จักพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
ไม่ได้ พระองค์ตรัสว่า ผู้ใดเห็นธรรม ผู้นั้นเห็นเรา ผู้ที่กราบไหว้
พระพุทธรูป เห็นพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า หรือว่าเพียงเห็น
พระพุทธรูป? มีความเลื่อมใสว่า พระพุทธรูปองค์นี้ศักดิ์สิทธิ์ หรือ
ว่าอะไร? หลายอย่าง แต่ว่า รู้จักพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า
หรือเปล่า? มีใครเป็นที่พึ่ง? มีพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นที่
พึ่ง? หรือว่า มีพระพุทธรูปเป็นที่พึ่ง?...

...พระพุทธรูป เป็นเพียงแต่สิ่งที่เตือนให้ระลึกถึงพระคุณนะคะ พระพุทธรูปใดๆ ทั้งสิ้นในสากลโลก ก็ไม่ใช่พระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า แล้วก็ไม่มีการที่จะละม้ายเหมือนพระองค์ด้วย เป็นสิ่งที่เป็นไปได้เลยที่จะมีพระพุทธรูปไหน ที่จะมีลักษณะที่เป็น มหาปุริสลักษณะของพระอรหันตสัมมาสัมพุทธเจ้า เป็นไปไม่ได้เลย เป็นแต่เครื่องเตือนให้พุทธศาสนิกชน ไม่ลืมพระธรรมที่ทรงแสดง ๔๕ พรรษาเพื่ออนุเคราะห์ให้สัตว์โลก ซึ่งได้สะสมปัญญามาแล้ว มีศรัทธาที่จะได้เข้าใจ ความละเอียดของธรรมะ แล้วก็ไม่เินคะ เพียงคำว่า "ธรรมะ" พุทธศาสนิกชน ก็ต้องรู้จัก และ เข้าใจจริงๆ จึงจะชื่อว่า มีพระรัตนตรัยเป็นสรณะ แล้วก็มีพระธรรมเป็นสรณะจริงๆ...

อ.กุลวิไล :

ท่านอาจารย์กล่าวว่า ชาวพุทธเห็นอะไร เห็นพระพุทธรูป หรือว่าเห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เพราะว่า ถ้าเห็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ต้องเป็นผู้รู้พระธรรมที่ทรงแสดง พระพุทธเจ้าแสดงธรรมะคืออะไร? และตรัสรู้ธรรมะได้อย่างไร? ถึงจะเป็นปัจจัยให้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ท่านอาจารย์คะ มีท่านที่เขียนมาถามว่า ธรรมะอะไร ที่ยังบุคคลให้เป็นพระพุทธรู้เจ้าคะ?

ท่านอาจารย์:

"ปัญญา" ค่ะ

อ.กุลวิไล :

จะเห็นได้ว่าท่านอาจารย์กล่าวถึงที่ฟัง เป็นชาวพุทธ ไม่ได้ฟังพระธรรม เราจะฟังอะไร? ส่วนใหญ่ก็จะฟังสิ่งที่ไม่ได้ทำให้เรารู้ความจริงได้ ที่เป็น "ปัญญา"

เพราะฉะนั้น ปัญญาเป็นความเห็นถูกในสภาพธรรมะตามความเป็นจริงและปัญญานี้ เป็นโสภณเจตสิก เกิดกับกุศลจิต ไม่ต้องห่วงนะคะผู้ที่มีปัญญา กุศลทุกขั้นเจริญค่ะ

ท่านอาจารย์ :

ค่ะ ถ้าไม่เข้าใจพระธรรม จะถือว่า
นับถือพระพุทธศาสนาหรือเปล่า
คะ? นี่ก็เป็นข้อเตือนใจนะคะ ถ้าไม่
เข้าใจพระธรรมหรือไม่เข้าใจธรรมะ
 เพราะว่า พระอรหันตสัมมาสัม
พุทธเจ้า ทรงตรัสรู้ธรรมะ และทรง
แสดงธรรมะ ถ้าชาวพุทธไม่รู้จัก
ธรรมะ จะถือว่านับถือพระพุทธ
ศาสนาหรือเปล่า?

อ.กุลวิไล :

ก็ไม่ใช่ค่ะ เพราะว่าถ้าเป็นชาวพุทธ
ก็ต้องเป็นผู้ที่รู้ธรรมะที่ทรงแสดง
นั่นเอง ดูจากภายนอกไม่ได้นะคะ
การกระทำทางกาย ทางวาจา แต่
ปัญญาารู้อะไร?

ท่านอาจารย์ :

เพราะฉะนั้น พุทธบริษัทต้องเป็น
ผู้ตรงต่อความจริงตั้งแต่ต้น จน
ตลอด

อ.กุลวิไล :

ท่านอาจารย์กล่าวว่า ผู้ที่ตรง จะ
ได้สาระจากพระธรรม กราบท่าน
อาจารย์ ช่วยอธิบายอีกครั้งค่ะ

ท่านอาจารย์ :

"ตรง" คือ รู้ว่า พระอรหันตสัมมา
สัมพุทธเจ้า ตรัสรู้สิ่งที่มีจริง ไม่ใช่
สิ่งที่ไม่มี เดียวนี้ ขณะนี้ อะไรที่มี
จริง? เป็นสิ่งที่พระอรหันตสัมมา
สัมพุทธเจ้าทรงตรัสรู้ แล้วก็ทรง
แสดงว่า เป็นธรรมะ ไม่ได้กล่าวถึง
ชื่อคนโน้น คนนี้เลยนะค่ะ แต่ทุก
อย่างที่มีจริงเนี่ยค่ะ ใช้คำว่า
"ธรรมะ" เพราะว่ามีจริง และก็ป็น
สิ่งที่เกิดแล้ว มีแล้ว ปรากฏแล้ว
ตามเหตุ ตามปัจจัย โดยที่ไม่มีใคร
สามารถที่จะเข้าใจความลึกซึ้ง
ของสิ่งที่ขณะนี้ กำลังปรากฏ...

...เพราะเหตุว่า ถ้าไม่เกิดก็ไม่ปรากฏ เพียงเท่านั้นคะ ประโยคสั้นๆ แต่ก็ต้องมีความเข้าใจจริงๆ นะคะ ว่าธรรมะ ขณะนี้ปรากฏ เพราะธรรมะนั้นเกิดขึ้น จึงปรากฏและถ้าไม่มีปัจจัย ที่จะทำให้ ธรรมะนั้นๆ เกิดขึ้น หลากหลายธรรมะนั้นๆ ก็เกิดขึ้นไม่ได้เลย เพราะฉะนั้น ทุกอย่างตรงกับเหตุและผล ที่จะทำให้สามารถ เข้าใจว่าเป็นชาวพุทธ ก็คือ รู้จักธรรมะ ไม่ว่าจะกล่าวคำว่า ศีล สมาธิ ปัญญา หรือว่าพระโอวาทปาฏิโมกข์ ละชั่วคือ ทุกจริต ต่างๆ บำเพ็ญความดีให้ถึงพร้อม คือ กุศลต่างๆ ขำระจิตให้ บริสุทธิ์ ก็ต้องเข้าใจธรรมะ และ รู้จักธรรมะด้วย...

...เพราะเหตุว่า เราจะได้ยินว่า ทุก
ศาสดาสอนให้สาวกประพฤติดี คือ
ละทุจริตกรรม เพราะฉะนั้น ใครก็
ตาม ที่ละเว้นทุจริตกรรม เพียง
เท่านั้น ผู้นั้น เป็นชาวพุทธหรือ?

...เพราะเหตุว่า ใครๆ ศาสดา
ทั้งหลาย ก็สอนให้ละชั่ว เมื่อทุกคน
ละแล้ว อะไรเป็นความต่างของผู้ที่
ละ โดยไม่ใช่ชาวพุทธกับ ผู้ที่ละ
เพราะฟังพระธรรม แล้วก็มี ความ
เข้าใจว่า ทุกคำเนียะจะเป็นเรื่องของ
การให้ผู้ฟัง คือ สาวก เกิดปัญญา
ความเห็นที่ถูกต้องของตนเอง ไม่ใช่
จะไปขอจากคนอื่น หรือว่า ขอยืม
จากคนอื่น แต่ต้องเป็นปัญญาของ
ตนเอง จากการที่ไตร่ตรอง แล้วฟัง
แล้วพิจารณาว่าเป็นความจริง
หรือไม่?

...เพราะฉะนั้น ความต่างของผู้ที่เว้นทุจริตก็คือว่า เว้นโดยไม่เข้าใจธรรมะ ใครก็ได้
ทั้งหมดนะคะ ไม่จำกัดเชื้อชาติใดๆ ศาสนาใดๆ ทั้งสิ้น ใครก็ตาม ที่ละเว้นทุจริต แต่ไม่
เข้าใจว่า ขณะนี้เป็นธรรมะ เป็นชาวพุทธหรือเปล่า? เพราะว่า เว้นกันหมด ใช่มั้ยคะ?
เพราะฉะนั้น ความต่างของชาวพุทธ ก็คือว่าชาวพุทธ รู้จักธรรมะ เข้าใจธรรมะ ฟัง
ธรรมะ ขาดคำนี้ไม่ได้เลยคะ...

กาละแห่งโอกาสอันยอดเยี่ยมของการได้เกิดมาในชาตินี้แล้วได้
 ฟังพระธรรมจากท่านผู้รู้ ได้หมดไป สิ้นไปอีกครั้งหนึ่ง กาละนั้น
 ได้กลายเป็น ณ กาลครั้งหนึ่ง ในสังสารวัฏฏ์ของทุกคนในวัน
 นั้นไปแล้ว ที่ได้เคยมีโอกาสอันแสนวิเศษ ได้รู้จักธรรมะ ฟัง
 ธรรมะ เข้าใจธรรมะ สะสมปัญญา อันเป็นยอดแห่งกุศลธรรม ที่
 บุคคลควรอบรมให้มีมากขึ้น เจริญขึ้น เพื่อเป็นเสบียง เพื่อเป็นที่
 พึ่งอันประเสริฐที่สุดอย่างแท้จริง สำหรับการเดินทางแสนไกลนี้...
 จนกว่าจะถึงวันนั้น...จี้รกาลภาวนา...

กราบเท้าบูชาคุณท่านอาจารย์สุจินต์ บริหารวนเขตต์
ขออนุโมทนาท่านวิทยากรทุกท่าน
และขออนุโมทนาในกุศลจิตของทุกๆ ท่านด้วยครับ

